

TYSVÆR KOMMUNE

KONTROLLUTVALET

ÅRSMELDING 2019

Tysvær rådhus Foto: Hallsjø

KONTROLLUTVALET

TYSVÆR KOMMUNE

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp drøfta og handsama i 2019.

I følgje kommunelova § 23-5 skal "***kontrollutvalet rapportere resultatane av sitt arbeid til kommunestyret***".

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen og selskap som kommunen eig eller er deleigar i gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemmene. Kontrollutvalet skal ha minst fem medlemmer, og etter kommunelova § 23-1 skal minst eit medlem veljast blant kommunestyret sine representantar. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet. Medlemmene kan heller ikkje vere medlem eller varamedlem i andre utval eller vere styret eller bedriftsforsamlingar der kommunen har eigarinteresser.

Utvalet har i 2019 hatt følgjande medlemmer:

Faste medlemmer

Leiar **Arne Gjerde** (H)
Nestleiar **Øyvind Hellerslien** (Frp)
Medlem **Wenche Hellesund** (V)
Medlem **Åse Paulsen** (Ap)
Medlem **Karsten A. Larsen** (Frp)

Varamedlemmer:

1. Marit Hølland Gjedrem (Sp)
2. Sigrid Skeiseid (Frp)
3. Katrine Bakkevig (H)
4. Harry Vessel Eike (A)
5. Asbjørn Espeset (KrF)

Hellerslien var utvalet sin kommunestyrepreressant. Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møterett i kommunestyret og talerett når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføraren har møte- og talerett i utvalet. Han har i 2019 ikkje møtt. Rådmannen har ikkje møterett, men kan bli invitert/kalla inn. Han har møtt på alle dei fire møta. I tillegg har økonomisjef, teknisk sjef, omsorgssjef orientert i saker for utvalet.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

For valperioden 2019-2023 har kommunestyret vald følgjande medlemmer:

Faste medlemmer

Leiar **Ola S. Apeland** (H)
Nestleiar **Karsten A. Larsen** (Frp)
Medlem **Emly Aarvik** (Ap)
Medlem **Svein Terje Brekke** (Krf)
Medlem **Marit Hølland Gjedrem** (Sp)

Varamedlemmer:

1. Lars Birger Baugstad (Frp)
2. Jorunn Synnøve Stava (H)
3. Wenche Hellesund (V)
4. Inge Lundervold (Sp)
5. Henry Dybdahl (Ap)

Utvalsleiar Apeland er utvalet sin kommunestyrerepresentant.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2019

Kontrollutvalet har i 2019 hatt **4** (4) møte fordelt på to om våren og to på hausten. Utvalet held møta på rådhuset. Kontrollutvalet skal ha opne møte, men dei skal og kan lukke når det er heimla i lov.

Utvalet har i 2019 hatt **26** (28) saker til handsaming, der **7** (5) av sakene er vidaresendt til handsaming i kommunestyret. **53** (43) saker er blitt lagd fram til orientering. Samla oversyn over saker og orienteringssaker følgjer som vedlegg til årsmeldinga.

På kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund i februar deltok Åse Paulsen. På konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i Kristiansand i juni deltok ingen. På dagskonferansen på Sandnes for kontrollutval i Rogaland deltok to av medlemmane frå Tysvær. Normalt er denne i november, men pga. val av nye utval blei denne samlinga arrangert 9. januar 2020.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalet har oppgåver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet hadde i møtet 21.05.19, sak 7/19 kommunen sin årsrekneskap for 2018 til handsaming. Totalt sett blei rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot på kr 53,3 mill.kr (etter avsetjing til driftsmidlar til investeringar og fond i samsvar med budsjett).

Årsrekneskapen viste eit positivt netto driftsresultat med 95,1 mill. kr, som utgjer 8,7 % av driftsinntektene. I eit korrigert netto driftsresultat utgjer det 10,5 % av driftsinntektene inklusive renter og fråtrekk frå avtalt eigedomsskatt til Bokn kommune.

Resultatet var også i fjor heilt i toppsjiktet blant norske kommunar og det beste kommunen nokon gong har hatt.

Kontrollutvalet hadde inga merknader til sjølve rekneskapet. Revisor hadde levert rein revisjonsmelding. I revisjonsrapporten var det merknader knytte til administrasjonsrettar i nettbanken og økonomisystem og manglar ved reiserekningar. Dette var det tatt tak i av administrasjonen, og utvalet fant at det ikkje var grunn til å be om ny tilbakemelding.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følge kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det årleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret skal vedta planen. Tysvær kommune sin plan for 2016-2020 blei vedteken av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 40/16. Ny plan for 2020-2024 skal bli vedteken i år.

Rapport om «Kvalitet og ressurseffektivitet innanfor pleie – og omsorgstenestene» blei lagt fram for kontrollutvalet i mai og kommunestyremøtet 17.06.19, sak 34/19. Det blei sett ein frist for tilbakemelding innan 9 månader. Tilbakemelding er venta til maimøtet i 2020.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekta om «Økonomistyring» og «Investeringar - avgjerdsgrunnlag og styring » blei lagt fram for kontrollutvalet i mai og kommunestyret 17.06.19, sakene 32/19 og 33/19. Kommunestyret tok rådmannen si tilbakemelding til orientering.

Kontrollutvalet valte nytt prosjekt i oktober. Dei valte eit tema innan tekniske tenester, men då forvaltningsrevisorane kom med framlegg til prosjektmandat i november, valte det nye utvalet å utsetje tinginga til februar møtet 2020.

4.3 SELSKAPS- OG EIGARSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalet er også pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også her utarbeide ein plan for gjennomføringa. Planen for 2016-2020 og retningslinjene for slik selskapskontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 39/16 på bakgrunn av ei overordna analyse. Ny plan vil bli utarbeida og vedteken i år.

Samordna selskapskontroll med eigarkommunane av Karmsund Havn IKS blei vedteken og gjennomført i 2018. Rapport blei lagt fram for kommunestyret i juni (sak 36/18). Det blei sett 12 månader for frist for tilbakemelding. Svar på oppfølging av rapporten blei overlevert frå KH i april 2019 og frå rådmannen i september. Saken blei lagt fram for kontrollutvalet og vidaresendt til kommunestyret sitt møte 22.10.19, sak 79/19.

Det var der tatt inn at eigarstyring skulle vere tema i opplæring av dei folkevalte og at eigarskapsmeldinga vil bli revidert tidleg i denne perioden. Eigarskapsmelding er nå lovpålagt å utarbeide for alle kommunane etter ny kommunelov.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor. Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte.

KPMG AS har sidan 01.07.12 vore kommunen sitt revisjonsselskap. Noverande avtale gjeld frå 01.07.16 til 31.06.20, men blei forlenga med 1 år til 31.06.21 ved bruk av kommunen sin opsjonsavtale.

Sak om bruk av opsjon eller ny anbudsrunde blei lagt fram for kommunestyret i juni, sak 35/19. Arbeidet med ny anbuds konkurranse vil starte i vår og val av revisjonsselskap vil skje til hausten 2020.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Roald Stakland. Han har møtt i alle fire møta. Forvaltningsrevisorane har kontor i Bergen og dei har møtt i to av møta i 2019.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det er presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapport frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

KPMG AS har lagt fram uavhengighetserklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimrevisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplan for kommande rapport og utarbeida forvaltningsrevisjonsrapport.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orientering frå rådmannen om spørsmål og saker utvalet har spurt om.

I februar møtet blei utvalet orientert av rådmannen om Tiltaksplan etter rapporten *»Internkontroll av barnevernstjenesten og samarbeidende tjenester i Tysvær kommune»*.

I same møte blei det gjeve tilbakemelding frå teknisk sjef om kommunen si handtering av avfallsaker generelt og om ei konkret avfallsak på Odland industriområde.

I maimøtet blei ein klage frå ein foreining lagt fram som referatsak, men utvalet meinte det ikkje var grunn for å følge opp saka, då framsette påstandane var tilbakevist overfor kulturdepartementet. I departementet sitt brev av 20.06.19 kunne heller ikkje sjå planar eller anlegg avveik frå det som det var omsøkt midlar til.

Det har elles i 2019 ikkje vore fleire som har tatt kontakt med utvalsleiar eller andre i utvalet med ønske om dei sett fokus på eit emne eller konkret sak. Utvalet er ikkje klageorgan for enkeltvedtak og skal heller ikkje overprøve politiske vedtak.

5 BUDSJETT/REKNESKAP- KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN

ANSVARsomRÅDE 10010	REGNSKAP 2018	BUDSJETT 2019	REGNSKAP 2019
REVISJON OG KONTROLLUTVAL			
Godtgjersle, kurs, m.m	65.110	89 000	42 808
Revisjonstenester (avt m/priv.)	394.743	520 000	478 203
Sekretariatstenester ((IKS)	192 000	200 000	198 000
Sum utgifter	651.853	809 000	719 011

Kontrollutvalet handsama hausten 2019 framlegg til budsjett 2020 for kontrollarbeidet i kommunen. Framlegg til budsjett var på kr 840.000 eks mva. Framlegget blei lagt inn av administrasjonen i rådmannen sitt budsjettframlegg og blei vedteken av kommunestyret som ramme for 2020.

6. SEKRETARIETET FOR KONTROLLUTVALET

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS blei etablert frå og med 2005 og vore i drift i 15 år.

Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Agder og Hordaland.

Fast utvalssekretær har vore dagleg leiar Toril Hallsjø. Sekretariatet har egne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagd ut fortløpande.

Frå Tysvær kommune har Gunn Marit Lygre vore valt som kommunen sin representant til representantskapet i IKSet og med Anders H. Nordgård som varamedlem. Representantskapsmøtet blei halde 06.05.19 og Lygre møtte. Ny strategiplan for selskapet bli mellom anna vedteken.

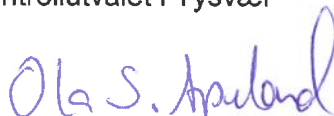
For valperioden 2019-2023 er Kathrine Bakkevig valt som medlem i representantskapet med Åsmund Sandvik som varamedlem.

7. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2019 har vore som planlagt. Det har vore utarbeidd og lagt fram ein forvaltningsrevisjonsrapport innan for området pleie- og omsorgstenestene. Det har vore tre oppfølgingssaker om tidlegare rapportar. Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt er utsett til 2020. Administrasjonen har gjort greie for saker som utvalet har bede om undervegs gjennom året.

Aksdal, den 04.02.20

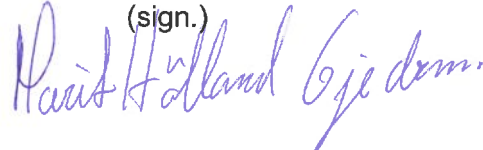
Kontrollutvalet i Tysvær

Ola S. Apeland
leiar (sign.)

Karsten A. Larsen
(sign.)

Emly Årvik
(sign.)

Svein Terje Brekke
(sign.)

Marit Hølland Gjerdrem
(sign.)

OVERSYN OVER SAKER 2019 – TYSVÆR KONTROLLUTVAL

Saker til handsaming:

- 1/19 Godkjenning av protokoll frå møtet 06.11.18
- 2/19 Kommunen si handtering av avfallsaker – generelt og i ei konkret sak
- 3/19 Kontrollutvalet si årsmelding for 2018
- 4/19 Referat- og orienteringssaker 19.02.19

- 5/19 Godkjenning av protokoll frå møtet 19.02.19
- 6/19 Forvaltningsrevisjonsrapporten «Kostnad og ressurseffektivitet innanfor pleie- og omsorgstenestene»
- 7/19 Uttale om Tysvær kommune sin årsrekneskap 2018
- 8/19 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om «Økonomistyring» -
- 9/19 Oppfølging av rapport – «Investeringar – avgjersgrunnlag og styring»
- 10/19 Revisjonsavtalen – bruk av opsjon eller ny anbudsrunde
- 11/19 Referat- og orienteringssaker 21.05.19

- 12/19 Godkjenning av protokoll frå møtet 21.05.19
- 13/19 Oppfølging av selskapskontroll - Karmsund Havn IKS
- 14/19 Revisor si egenerklæring for 2019
- 15/19 Budsjett 2020 – kontrollarbeidet i kommunen – utvalet sitt framlegg
- 16/19 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt
- 17/19 Evaluering av kontrollarbeidet i perioden 2015-2019
- 18/19 Referat- og orienteringssaker 01.10.19

- 19/19 Kontrollutvalet sine oppgåver og ansvar
- 20/19 Møteplan for 2020 - kontrollutvalet
- 21/19 Godkjenning av protokoll frå møtet 01.10.19
- 22/19 Bestilling av risiko- og vesentlegheitsvurderingar og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for 2020-2024
- 23/19 Prosjektplan – forvaltningsrevisjonsprosjekt «Rutinar for kvalitetssikring i plan- og byggesaker»
- 24/19 Revisjonsplan for revisjon av rekneskapen 2019
- 25/19 Referat- og orienteringssaker 02.12.19

Referat- og orienteringsaker 2018 - Tysvær kontrollutval

1. Orientering v/ordfører om formannskapssak 14/18 – «Internkontroll av barnevernet»
2. Kommunestyrevedtak 06.02.18, sak 16/18 – Forvaltningsrevisjon – «økonomistyring»
3. Statusrapport pr. februar 2018
4. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2017
5. Årsrapport og skatterekneskap 2017 - skatteoppkrevjaren i Tysvær kommune
6. Kontrollrapport 2017 vedk. skatteoppkrevjaren for Tysvær kommune
7. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2018
8. Rapport frå Haustkonferansen i Sandnes 30.11.17 v/Gjerde og Paulsen
9. Rapport frå Kontrollutvalskonferansen 7.- 8.02.18 på Gardermoen v/Paulsen
10. HIM IKS – protokoll frå representantskapsmøte 29.11.17
11. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 15.12.17
12. Invitasjon frå Forum for kontroll og tilsyn - FKT- konferanse 29.-30.05.18

13. Kommunestyrevedtak 20.03.18, sak 27/18 – Oppfølging av rapport – «Internkontroll»
14. KSTvedtak 20.03.18, 28/18 – Oppfølg. av rapp. – «Kvalitet på opplæring i skulen»
15. Kommunestyrevedtak 20.03.18, sak 29/18 – Årsmelding2017 - kontrollutvalet
16. Statusrapport pr. mai 2018
17. Status frå KPMG om igangsatt forvaltningsrevisjon «Investeringsprosjekt»
18. Representantskapsmøtet 18.04.18 - Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
19. Representantskapsmøtet 20.04.18 - Haugaland Vekst IKS
20. Representantskapsmøtet 23.04.18 - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
21. Innkalling til havnerådsmøte 26.04.18 – Karmsund Havn IKS
22. Innkalling til repr.skapsmøte 23.05.18 – Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS
23. Innkalling til generalforsamling 11.06.18 – Haugaland Kraft AS
24. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Taushetsplikt og lukket møte
25. Kommunal Rapport 07.05.18 – Bernt svarer: Komitémøte kan være fjernmøte
26. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene»
27. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene»
28. NKRF – framlegg til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll

29. Statusrapport pr. august 2018
30. Generalforsamlingsprotokoll 11.06.18 – Haugaland Kraft AS
31. Kommunestyrevedtak 12.06.18, sak 36/18 – Karmsund Havn IKS – selskapskontroll
32. Orienteringssak til FSK 21.08.18 – Månadsrapport pr. juli/august 2018
33. Kommunal Rapport 12.08.18 – Debattinnlegg av NKRF- leder – «Tillit og kontroll»

34. Statusrapport pr. oktober 2018
35. Kommunestyrevedtak 25.09.18, sak 54/18 – Forvaltn.rev.rapport «Investeringar»
36. Komm.styrevedtak 25.09.18, sak 56/18 – Fritak frå verv og nyval til kontrollutvalet
37. Hgsds Avis sin leder 05.09.18 om selskapskontroll av Karmsund Havn IKS
38. Kommunaldepartementet 26.06.18 – svar på henvending om møteoffentlighet
39. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – retten til å stille spørsmål til ordfører
40. Kommunaldepartementet 15.10.18 – avlysning av møter i folkevalgte organ
41. Haugaland Kraft AS – innkalling til ekstraordinær generalforsamling 26.11.18
42. Varsel om tilsyn - samfunnstryggleik og beredskap i Tysvær kommune 4.12.18
43. Høstkonferansen 2018 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland – 22.11.18 – påmelding
44. HIM IKS – innkalling til representantskapsmøte 28.11.18
